

Warszawa, dnia 29 listopada 2017 r.

Opinia prawna

Przedmiot opinii:

Czy funkcjonariuszowi przeniesionemu zgodnie z art. 39a ustawy o Straży Granicznej (Dz.U. z 2016 poz. 1643 ze zm.) do dyspozycji przysługuje prawo do pobierania równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego?

Analiza prawna:

Na wstępie należy wskazać, że kwestie przysługiwania funkcjonariuszowi prawa do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z przepisów odrębnych, zostały uregulowane w art. 92 ustawy o Straży Granicznej (Dz.U. z 2016 poz. 1643 ze zm.). Nadto, ustawodawca w art. 96 ust. 1 tejże ustawy wskazał, że funkcjonariuszowi przysługuje równoważnik pieniężny, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej. Na podstawie delegacji ustawowej wyrażonej w art. 96 ust. 2 wskazanej ustawy, w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i warunku przyznawania funkcjonariuszom Straży Granicznej równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego oraz szczegółowych warunków jego zwrotu, a także sposobu postępowania w przypadku wystąpienia zbiegu uprawnień do jego otrzymania (Dz.U. z 2002 r. Nr 118, poz. 1014, ze zm.), uregulowano wysokość oraz warunki przyznawania i zwracania przedmiotowego równoważnika pieniężnego. Ponadto w § 7 tego rozporządzenia wskazano, że funkcjonariusz jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o każdej zmianie mającej wpływ na uprawnienie do otrzymania równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego albo na jego wysokość. Zawiadomienia dokonuje się poprzez złożenie oświadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w § 5 rozporządzenia.

W tym miejscu należy podnieść, że zgodnie z art. 39a ust. 1 ustawy o Straży Granicznej funkcjonariusza zwolnionego lub odwołanego z zajmowanego stanowiska można przenieść do dyspozycji właściwego przełożonego, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na inne stanowisko służbowe albo zwolnienie ze służby. Okres pozostawania funkcjonariusza w dyspozycji nie może być dłuższy niż 1 rok. Zaś w

ust. 2 unormowano, iż w okresie pozostawania w dyspozycji funkcjonariusz nie wykonuje obowiązków służbowych, zachowując prawo do uposażenia i innych świadczeń przysługujących na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym wskazuje się, że przeniesienie do dyspozycji właściwego przełożonego wiąże się z pozostawaniem w ciągłej gotowości do podjęcia obowiązków służbowych w każdym czasie na polecenie właściwego przełożonego (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 21.10.2015 r. sygn. II SA/Wa 2261/14 – <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/3338A52AA2>). Powyższe oznacza, że taki funkcjonariusz nadal pozostaje w służbie, zaś jego przełożony może w dalszym ciągu dysponować jego osobą i wydawać polecenia, albowiem zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2005r. w sprawie przenoszenia do dyspozycji funkcjonariuszy Straży Granicznej w okresie pozostawania w dyspozycji, funkcjonariusz może zostać: 1) wyznaczony do wykonywania określonych zadań służbowych, jeżeli charakter tych zadań odpowiada posiadanym przez funkcjonariusza kwalifikacjom lub do pełnienia na określonych warunkach dyżurów; 2) skierowany do odbycia odpowiednich kursów, szkoleń lub praktyk zawodowych. Podniesienia wymaga, że ustawodawca w żadnym przepisie rozdziału 12 (Mieszkania funkcjonariuszy Straży Granicznej) ustawy o Straży Granicznej nie limituje uprawnień funkcjonariusza przeniesionego do dyspozycji właściwego przełożonego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 22 listopada 2010 r. sygn. II SA/Wa 1021/10 orzekł, że *skoro zatem, na podstawie art. 39a ust. 2 ustawy o Straży Granicznej, funkcjonariusz przeniesiony do dyspozycji przełożonego zachowuje prawo świadczeń przysługujących na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym i ustawodawca w takiej sytuacji nie wprowadza ograniczeń w sferze uprawnień do świadczeń pieniężnych, stanowiących ekwiwalent pieniężny prawa do "mieszkania służbowego", to nie ma podstaw do pozbawiania funkcjonariusza równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego przysługującego na dotychczas zajmowanym stanowisku.* (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/797C3F6427>). Koniecznym jest również wskazanie, że zgodnie z art. 125 ust.1 ustawy o Straży Granicznej, w razie urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania w dyspozycji funkcjonariusz otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym - z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

Podsumowanie:

W mojej ocenie funkcjonariuszowi przeniesionemu zgodnie z art. 39a ustawy o Straży Granicznej do dyspozycji przysługuje prawo do pobierania równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego. Z tego także powodu taki funkcjonariusz nie

jest zobowiązany do składania oświadczenia mieszkaniowego zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002r. w sprawie wysokości i warunku przyznawania funkcjonariuszom Straży Granicznej równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego oraz szczegółowych warunków jego zwrotu, a także sposobu postępowania w przypadku wystąpienia zbiegu uprawnień do jego otrzymania. Ponadto, „inne należności pieniężne”, wymienione w art. 125 ust. 1 ustawy o Straży Granicznej, w mojej ocenie, pomimo braku orzecznictwa sądoadministracyjnego w tym zakresie, odnoszą się również do równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego.

ADWOKAT
Maciej Szczęska-Wójcik